

KALİTE GÜVENCESİ ve AKREDİTASYON

06 Aralık 2019, Bartın
Prof. Dr. Öktem Vardar

www.oktemvardar.com

(İç) Kalite Güvencesi:

a, tüm etkinlikler için standartlarını belirle
b, bu standartlara uygun bir akademik yaşam sürdürdüğünü göster/ kanıtla (ölç, hedefler/standartlar ile karşılaştır, önlem al)

etkinlikler: eğitim-öğretim, araştırma, topluma hizmet, yönetim, uluslararasılaşma, kalite güvencesi.

standartlar: her ölçütü hangi kalite seviyesinde yapmayı hedeflediğiniz.

Standartlar “**misyon**” ve “**politika ifadeleri**” çerçevesinde anlamlı.

(Örnek) Eğitim Öğretim etkinliği ölçütleri:

- Programların tasarımı ve onayı
- Öğrenci kabulü ve gelişimi
- Öğrenci merkezli öğrenme öğretme ve değerlendirme
- Öğretim elemanları
- Öğrenme kaynakları
- Programların izlenmesi ve güncellenmesi

(Örnek) Programların tasarımı ve onayı ölçütünün alt ölçütleri:

- *Programların tasarımı ve onayı*
- *Program amaçları, çıktıları ve programın TYYÇ (veya EQF) uyumu*
- *Ders kazanımlarının program çıktıları ile eşleştirilmesi*
- *Programın yapısı ve ders dağılım dengesi* (Zorunlu-seçmeli ders dağılım dengesi; alan ve meslek bilgisi ile genel kültür dersleri dengesi, kültürel derinlik kazanma, farklı disiplinleri tanıma imkanları)
- *Öğrenci iş yüküne dayalı tasarım*
- *Ölçme ve değerlendirme*

(Örnek) **Dersler** alt ölçütünün ayrıntıları:

- ders kazanımları belirlenmiş, program çıktıları ile ilişkilendirilmiş ve paylaşılmıştır.
- ders kazanımları ile ders verme yöntemleri ve öğrenci performansının değerlendirilme yöntemleri uyumludur (*Bigg's constructive alignment*);
- ders profilleri, izlenceler ve öğrenci performansının değerlendirilme yöntemleri açıkca ifade edilmiş ve paylaşılmıştır;
- bu kazanımların nasıl izleneceği ve değerlendirileceği planlanmıştır.

(Araştırma ölçütleri: Stratejisi, Kaynakları, Yetkinliği, Performansı.)

(Örnek) *Araştırma Stratejisi* ölçütünün alt ölçütleri:

- *Kurumun araştırma politikası, hedefleri ve stratejisi*
- *Araştırma-Geliştirme süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı*
- *Araştırmaların yerel/ bölgesel/ ulusal kalkınma hedefleriyle ilişkisi*

Yeterli **iç kalite güvence sisteminin** var olduğunun onayı **dış kurumsal akreditasyon** ile sağlanıyor.

Kurumsal akreditasyon,

- bir kalite güvencesi farkındalığı, bilinci olduğunu;
- rastgele seçilen örnekler çerçevesinde muhtelif standartların/ölçütlerin planlandığı, uygulandığı, ölçüldüğü, hedeflerle karşılaştırıldığı, eksik ise önlem alındığını;
- bunların tüm etkinliklere ve tüm katmanlara yayıldığını;
- etkin bir yapılanma, örgütlenme, sahiplenme olduğunu;
- kurumun bir kalite kültürü geliştirme potansiyelinin olduğunu **tescil eder**

Dünyadaki yönelim, kurumsal akreditasyonu alan yükseköğretim kurumlarının kendi diploma programlarını akredite etme yetkisine sahip olmalarıdır.

Program akreditasyonu, bu kalite güvence sistematığının özellikle eğitim-öğretim ile ilgili kısımlarının her akredite edilen diploma programı için geçerli ve etkin olduğunu **beyan eder**.

Standartların belirlenmesi yetkisi akredite etme yetkisi (imtiyazı) olan kurumdur. Akredite eden kuruluş toplumda kabul görmüş/ geçerli/ güvenilir ise akreditasyon değerlidir.

Akredite eden takımda dış değerlendirici de bulunmalıdır. Takım üyelerinin sorumluluğu net olmalıdır.

İtiraz ve temyiz süreci unutulmamalıdır.

Program akreditasyonu

- bölümü/programı öne çıkarır; E&Ö ağırlıklıdır.
- disiplin/ alanlar arası duvarları korumaya destek verir.
- standartların “misyon” ve “politika ifadeleri” ile bağlantısı zayıftır.
- standartlara uyumu hedefler (gelişme değil).
- zor, çünkü ayrıntılı; kolay, çünkü nokta atışı!
- doğrudan diploma programı kalitesine yöneliktir.

Kurumsal akreditasyon

- merkezi yönetimi öne çıkarır; tüm etkinlikleri (KG, E&Ö, A,TH, Y) kapsar.
- disiplinler arası yaklaşımı teşvik eder.
- kurum misyon ve politikalarına katkı verir.
- standartlara uyumla beraber gelişmeyi hedefler.
- diploma programı kalitesine dolaylı katkı verir ama “kurumsal kalite kültürü” oluşmasına önayak olur.